

BOGÁRFAJOK AZ V. MAGYAR BIODIVERZITÁS NAPRÓL (COLEOPTERA)

ROZNER ISTVÁN¹ – ROZNER GYÖRGY²

¹H-1116 Budapest, Tétényi-út 129
²Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága
H-8229 Csopak, Kossuth u. 16

ROZNER, I. – ROZNER, GY.: *Beetle species from 24 families of the 5th Hungarian Biodiversity Day*

Abstract: On the Szentbékálla: Fekete Hill, at the designated 1 km² area 171 beetle species from 24 families were collected. The authors collected in four location in the area. Data was completed with another 6 species collected earlier during „The Nature-Landscape of Bakony Mountains” research program. Protected species collected: *Aromia moschata* (Linnaeus, 1758), *Calamobius filum* (Rossi, 1790), *Theophilea subcylindricollis* Hladil, 1988, *Tituboea macropus* (Illiger, 1800). Rare species collected: *Agrilus sericans* Kiesenwetter, 1857, *Eumolpus asclapiadeus* (Pallas, 1773), *Entomoscelis adonidis* (Pallas, 1773), *Galeruca dahli* (Joannis, 1865), *Phyllobrotica quadrimaculata* (Linnaeus, 1758), *Phyllotreta vittata* (Fabricius, 1801), *Longitarsus kutscherae* (Rye, 1872), *Dibolia cryptocephala* (Koch, 1803), *Cassida inquinata* Brullé, 1839.

Keywords: Hungary, Bakony, faunistical data, faunistics, protected and rare species

Bevezetés

A Szentbékálla, Fekete-hegyen 2009. június 26-28-án az V. Magyar Biodiverzitás Napon és a következő évben, április 24-25-én, közös gyűjtésen több kisebb-nagyobb bogárcsaládból kerültek begyűjtésre az ebben a cikkben felsorolt bogarak. Ezeket egészítí ki egy korábbi, a Monostori-tó környékén, 1978. május 6-i gyűjtés néhány adata. Ezek nagy része véletlenszerűen, különféle tömeggyűjtési módszerek révén kerültek be a gyűjtött anyagba. Egyes családoknál felsoroltuk „A Bakony természeti képe” kutatási program keretében gyűjtött fajokat is.

Anyag és módszer

Rendszerezés

Az elmúlt 40 évben a magyarországi bogarak rendszerezése a Magyarország Állatvilága – Fauna Hungariae füzetSORozaton alapult. Ennek alapján található rendszert megtaláljuk MÓCZÁR (1969) Állathatározójában, amely az egyik leggyakrabban használt és legkönnyebben beszerezhető szakirodalom volt, ellentétben a Fauna Hungariae füzetéivel.

A bogarak (Coleoptera) rendszérért az elmúlt időszakban többen átdolgozták, kiegészítették. LAWRENCE és NEWTON (1995) és BEUTEL és HAAS (2000) rendszereit ebben a cikkben is figyelembe vettük, de nem vettük figyelembe az általuk közölt lemezescsápú bogarak (Scarabaeoidea) családbeosztását. Ennél az öregcsaládnál (Superfamilia) BARAUD (1992) európai monográfiáját vettük alapul, mivel a hazai lemezescsápú bogarakat gyűjtők általában ezt használják.

A határozáshoz és az elterjedési adatokhoz még a következő irodalmakat használtuk fel: ENDRÖDI (1956), KASZAB (1955, 1956, 1957, 1962), MEDVEGY (1987), MUSKOVITS és HEGYESSY (2002), MERKL és VIG (2009) és ROZNER (1983, 1984, 1986, 1988, 1990). MERKL és VIG (2009), valamint MÓCZÁR (1969) Állathatározója alapján gyűjtöttük ki az egyes fajok magyar elnevezéseit.

Gyűjtőhelyek és gyűjtési módszerek

A V. Magyar Biodiverzitás Napra kijelölt 1 négyzetkilométeres terület Szentbékkálla közsegtől észak-nyugatra a Fekete-hegyen terült el. A területen különféle biotópok voltak találhatók, ezek változatos bogáranyag gyűjtését tettek lehetővé. A sok gyűjtési hely közül a szerzők a következő helyeken végeztek bogárgyűjtést:

1. Bázispont – **BÁ**
2. Monostori-tó – **MT**
3. Bika-tó – **BT**
4. Kékperjés lápréjt – **KL**

Gyűjtési módszereink az egyelés, fűhálózás, kopogtatás, kérgezés voltak. A gyűjtött anyagot a szépszámú résztvevő részben a helyszínen határozta meg, ha ez nem volt lehetséges, a későbbiekben eljuttatta a megfelelő szakembereknek.

Eredmények és értékelés

A szentbékkállai Fekete-hegyen az V. Magyar Biodiverzitás Napon 2009-ben és 2010 években az itt gyűjtött és a jelen közleményben tárgyal bogárcsaládok eredményei a következők:

Összesen 24 bogárcsalád 171 faja került begyűjtésre a területről. Korábban „A Bakony természeti képe” program keretében a jegyzékben szereplő családokból itt további 6 fajt gyűjtöttünk. A gyűjtött fajok jegyzékében családokon belül a fajokat alfabetikus sorrendben soroljuk fel.

A gyűjtött fajok jegyzéke

STAPHYLINOIDEA	Gyűjtési hely
STAPHYLINIDAE – Holyvák	
<i>Paederus riparius</i> (Linnaeus, 1758) – Közönséges partiholyva	BT
SCAPHIDIIDAE – Sajkabogarak	
<i>Scaphidium quadrimaculatum</i> (Olivier, 1790) – Négyfoltos sajkabogár	BÁ
<i>Scaphisoma agaricinum</i> (Linnaeus, 1758) – Fekete sajkabogár	BT
BUPRESTOIDEA	
BUPRESTIDAE – Díszbogarak	
<i>Agrius hyperici</i> (Creutzer, 1799) – Orbáncfű karcsúdíszbogár	BÁ
<i>Agrius laticornis</i> (Illiger, 1803) – Szélescsápú karcsúdíszbogár	BÁ
<i>Agrius sericans</i> Kiesenwetter, 1857 – Sziki karcsúdíszbogár	BÁ
<i>Anthaxia nitidula nitidula</i> (Linnaeus, 1758) – Ragyogó virágdíszbogár	BÁ
<i>Anthaxia nitidula signaticollis</i> Krynický, 1832 – Keleti ragyogó virágdíszbogár	BÁ, BT
<i>Anthaxia podolica</i> Mannerheim, 1837 – Podoliai virágdíszbogár	BÁ, BT
<i>Coraebus elatus</i> (Fabricius, 1787) – Pimpó díszbogár	BÁ, BT
<i>Cylindromorphus filum</i> (Gyllenhal, 1817) – Nagyfejű hengerdíszbogár	BÁ, BT
<i>Paracylindromorphus subuliformis</i> (Mannerheim, 1837) – Redős hengerdíszbogár	BÁ, BT
<i>Ptosima flavoguttata</i> (Illiger, 1803) – Sárgafoltos díszbogár	MT
<i>Trachys fragariae</i> Brisout, 1874 – Szamóca-vájárdíszbogár	BÁ, BT
<i>Trachys minutus</i> (Linnaeus, 1758) – Fűz-vájárdíszbogár	BÁ
<i>Trachys troglodytes</i> Gyllenhal, 1817 – Varfü-vájárdíszbogár	BÁ
BYRRHHOIDEA	
BYRRHIDAE – labdacsbogarak	
<i>Cytinus sericeus</i> (Forster, 1771) – Réti labdacsbogár	BÁ
ELATEROIDEA	
ELATERIDAE – Pattanóbogár-félék	
<i>Agrypnus murinus</i> (Linnaeus, 1758) – Egérszínű pattanó	BT
<i>Ampedus elongatus</i> (Fabricius, 1787)	BÁ
<i>Ampedus sinuatus</i> Germar, 1844 – Felemásnyakú pattanó	BÁ
<i>Cidnopus pilosus</i> (Leske, 1785) – Szörös pattanó	BÁ, BT
<i>Limonius minutus</i> (Linnaeus, 1758) – Fekete bokorpattanó	BÁ, BT
<i>Prosternon tessellatum</i> (Linnaeus, 1758) – Kis kockáspattanó	BÁ
A vizsgált területen a Biodiverzitás Napon kívül gyűjtött faj:	
<i>Kibunea minuta</i> (Linnaeus, 1758)	MT

CANTHARIDAE – Lágybogár-félék	
<i>Cantharis liburnica</i> Depoli, 1912	BÁ
<i>Cantharis fulvicollis</i> Fabricius, 1792	MT, KL
<i>Cantharis rustica</i> Fallén, 1807 – Suszterbogár	BÁ
<i>Metacantharis clypeata</i> (Illiger, 1798) (= <i>M. haemorrhoidalis</i> (Fabricius, 1792)) – Tavaszi lágybogár	BÁ, BT
<i>Rhagonycha fulva</i> (Scopoli, 1763) – Feketevégű lágybogár	MT
BOSTRICOIDEA	
DERMESTIDAE – Porvafélék	
<i>Dermestes undulatus</i> Brahm, 1790 – Márványos porva	BÁ
ANOBIIDAE – Álszúfélék	
<i>Xyletinus longitarsis</i> Jansson, 1942 – Hosszúlábú szerecsenálszú	BÁ
<i>Ptinus rufipes</i> Olivier, 1790 – Vöröslábú tolvajbogár	BÁ
CLEROIDEA	
CLERIDAE – Szúfarkasok	
<i>Trichodes favarius</i> Illiger, 1802 – Hatfoltos méhészbogár	BÁ
MALACHIIDAE – Bibircsesbogár-félék	
<i>Charopus concolor</i> (Fabricius, 1801) – Egyszínű bibircsesbogár	MT
<i>Malchius bipustulatus</i> (Linnaeus, 1758) – Kétfoltos bibircsesbogár	BT
MELYRIDAE – Karimásbogár-félék	
<i>Axinotharsus marginalis</i> (Laporte, 1840) – Feketefüggős lágybogár	MT, BT, KL
<i>Axinotharsus ruficollis</i> (Olivier, 1790) – Vöröstorú lágybogár	BÁ, BT
<i>Dasytes flavipes</i> (Olivier, 1790) – Sárgalábú karimásbogár	BÁ, MT
<i>Dasytes niger</i> (Linnaeus, 1761) – Szerecsen karimásbogár	BT
<i>Dolichosoma lineare</i> (Rossi, 1792) – Ösztövér karimásbogár	BÁ, MT, BT, KL
CUCUJOIDEA	
SILVANIDAE – Fogasnyakú lapbogarak	
<i>Uleiota planata</i> (Linnaeus, 1761) – Hosszúcsápú fogasnyakú lapbogár	BÁ, BT
BYTURIDAE – Málnabogarak	
<i>Byturus tomentosus</i> (De Geer, 1774) – Málnabogár	BÁ
COCCINELLIDAE – Katicabogarak	
<i>Calvia quatuordecimguttata</i> (Linnaeus, 1758) – 14-cseppes füsskata	BÁ
<i>Calvia quindecimguttata</i> (Fabricius, 1777) – 15-cseppes füsskata	BÁ
<i>Coccinella septempunctata</i> Linnaeus, 1758 – Hétpettyes katicabogár	MT

<i>Coccinula quatuordecimpustulata</i> (Linnaeus, 1758) – Feketesárga katóka	BÁ, MT, BT
<i>Cynegetis impunctata</i> (Linnaeus, 1767) – Pázsitfűböde	BÁ
<i>Exochomus quadripustulatus</i> (Linnaeus, 1758) – Négyfoltos szerecsenkata	BÁ
<i>Hippodamia variegata</i> (Goeze, 1777) – 13 pettyes katica	BÁ
<i>Scymnus apetzi</i> Mulsant, 1846	BÁ, MT, BT
<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i> (Linnaeus, 1758) – 16-pettyes katica	BÁ, MT
A vizsgált területen a Biodiverzitás Napon kívül gyűjtött fajok:	
<i>Adalia decempunctata</i> Linnaeus, 1758 – Tízpettyes katica	MT
<i>Hyperaspis pseudopustulata</i> Mulsant, 1853	MT
<i>Oenopia lyncea agnata</i> (Rosenhauer, 1847)	MT
<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> (Linnaeus, 1758) – 14-pettyes füsskata	MT
TENEBRIONOIDEA	
TENEBRIONIDAE – Gyászbogarak	
<i>Crypticus quisquilius</i> (Linnaeus, 1761) – Fürge szemétbogár	BÁ
<i>Cteniopus sulphureus</i> (Linnaeus, 1758) – Kénbogár	BÁ, BT
<i>Cylindronotus aeneus</i> Scopoli, 1763 – Farkos bronzbogár	BÁ
<i>Gnaptor spinimanus</i> (Pallas, 1781) – Pohos gyászbogár	BÁ
<i>Gonodera luperus</i> (Herbst, 1783) – Gyászos alkonybogár	BÁ
<i>Hymenalnia rufipes</i> (Fabricius, 1792) – Rötlábú keregborgár	BÁ, BT
<i>Nalassus dermestoides</i> (Illiger, 1798) – Rövidszárnyú gyászbogár	BÁ
<i>Platydemia violaceum</i> (Fabricius, 1790)	BT
<i>Uloma culinaris</i> (Linnaeus, 1758) – Rágványbogár	BÁ
A vizsgált területen a Biodiverzitás Napon kívül gyűjtött faj:	
<i>Opatrium sabulosum</i> (Linnaeus, 1761) – Sároshátú gyászbogár	MT
OEDEMERIDAE – Álcincérek	
<i>Anogcodes ruficollis</i> (Fabricius, 1781) – Sárganyakú álcincér	BÁ
<i>Chrysanthia viridissima</i> (Linnaeus, 1758) – Aranyos álcincér	BÁ, MT, BT
<i>Oedemera femorata</i> (Scopoli, 1763) – Sárgahátú álcincér	BÁ, MT, BT
<i>Oedemera flavipes</i> (Fabricius, 1792) – Sárgalábú álcincér	BÁ, KL
<i>Oedemera lurida</i> (Marsham, 1802) – Mezei álcincér	BÁ, MT, BT, KL
<i>Oedemera podagrariae</i> (Linnaeus, 1767) – Székfű-álcincér	BÁ, MT, KL
<i>Oedemera virescens</i> (Linnaeus, 1767) – Zöldes álcincér	MT, BT
ANTHICIDAE – Fürgebogarak	
<i>Anthicus antherinus</i> (Linnaeus, 1761) – Közönséges fürgebogár	BÁ
SCARABAEOIDEA	
APHODIIDAE – Ganéjbúvó bogarak	
<i>Aphodius granarius</i> (Linnaeus, 1767) – Szurokszinű trágyabogár	BÁ
<i>Aphodius varians</i> Duftschmid, 1805 – Változékony trágyabogár	BÁ

MELOLONTHIDAE – Cserebogarak	
<i>Amphimallon solstitiale</i> (Linnaeus, 1758) – Bordás sárgacserebogár	BÁ
<i>Homaloplia ruricola</i> (Fabricius, 1775) – Kétszínű kiscserebogár	BÁ
<i>Hoplia farinosa</i> (Linnaeus, 1761)	BÁ
<i>Miltotrogus aequinoctialis</i> (Herbst, 1790) – Tavaszeleji cserebogár	BÁ
<i>Rhizotrogus aestivus</i> (Olivier, 1789) – Tavaszvégi cserebogár	BÁ
CETONIIDAE	
<i>Cetonia aurata</i> (Linnaeus, 1758) – Aranyos rózsabogár	BÁ
CHRYSOMELOIDEA	
CERAMBYCIDAE – Cincérek	
<i>Agapanthia cardui</i> (Linnaeus, 1767) – Sávos bogáncscincér	MT
<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758) – Pézsmacincér	BÁ
<i>Calamobius filum</i> (Rossi, 1790) – Szalmacincér	BÁ, MT
<i>Chlorophorus varius</i> (O.F. Müller, 1766) – Díszes darázscincér	BÁ
<i>Oberea erythrocephala</i> (Schrank, 1776) – Pirosfejű kutyatejcincér	BÁ
<i>Opsilia coeruleascens</i> (Scopoli, 1763) – Kígyósziszincér	BÁ
<i>Pachytodes cerambyciformis</i> (Schrank, 1781) – Változékony virágcincér	BÁ, MT, BT, KL
<i>Pachytodes erraticus</i> (Dalman, 1817) – Rajzos virágcincér	BÁ
<i>Phytoecia nigricornis</i> (Fabricius, 1781) – Ūrömcmcincér	MT
<i>Pseudovadonia livida</i> (Fabricius, 1776) – Barnás virágcincér	BÁ, MT, BT, KL
<i>Stenopterus flavicornis</i> Küster, 1846	BÁ, MT, KL
<i>Stenopterus rufus</i> (Linnaeus, 1767) – Keskenyfedős cincér	BÁ, MT
<i>Stenurella bifasciata</i> (Müller, 1776) – Kétöves karcsúcincér	BÁ, MT, BT
<i>Stenurella melanura</i> (Linnaeus, 1758) – Feketevégű karcsúcincér	BÁ, KL
<i>Theophilea subcylindricollis</i> Hladil, 1988 – Hengeres szalmacincér	BÁ
<i>Vadonia unipunctata</i> (Fabricius, 1787) – Kétpettyes virágcincér	BÁ
ORSODACNIDAE – Barkabogárfélék	
<i>Orsodacne lineola</i> (Panzer, 1795) – Selymes barkabogár	BÁ
CHRYSOMELIDAE – Levélbogarak	
<i>Altica oleracea</i> (Linnaeus, 1758) – Füzikebolha	BÁ
<i>Aphthona euphorbiae</i> (Schrank, 1781) – Lenbolha	BT
<i>Aphthona flava</i> Guillebeau, 1895	BÁ
<i>Aphthona lacertosa</i> (Rosenhauer, 1847) – Szárnyatlan tejfúbolha	BÁ, MT, BT, KL
<i>Aphthona nonstriata</i> (Goeze, 1777)	KL
<i>Aphthona ovata</i> Foudras, 1861	BÁ, BT
<i>Aphthona venustula</i> (Kutschera, 1861)	BA
<i>Batophila rubi</i> (Paykull, 1799)	BT
<i>Cassida denticollis</i> Suffrian, 1844	BÁ
<i>Cassida inquinata</i> Brullé, 1832	BÁ

<i>Cassida margaritacea</i> Schaller, 1783	BÁ
<i>Cassida sanguinolenta</i> O.F. Müller, 1776 – Cickafark-pajzsbogár	BÁ
<i>Chaetocnema aridula</i> (Gyllenhal, 1827) – Fűbolha	BÁ, MT
<i>Chaetocnema chlorophana</i> (Dutschmid, 1825)	BÁ, KL
<i>Chaetocnema compressa</i> (Letzner, 1846)	BÁ, BT
<i>Chaetocnema concinna</i> (Marsham, 1802) – Keserűfűbolha	MT, BT
<i>Chaetocnema conducta</i> (Motschulsky, 1838) – Kétszínű sásföldibolha	BÁ, MT
<i>Chaetocnema confusa</i> (Bohemian, 1851)	BÁ
<i>Chaetocnema hortensis</i> (Geoffroy, 1785) – Kerti fűbolha	BÁ, MT
<i>Chaetocnema mannerheimi</i> (Gyllenhal, 1827)	BÁ
<i>Clytra laeviuscula</i> Ratzeburg, 1837 – Fűzfa-zsákhordóbogár	BÁ, MT
<i>Crepidodera aurata</i> (Marsham, 1802) – Ékes fűz-földibolha	BÁ
<i>Crepidodera aurea</i> (Geoffroy, 1785) – Nagy nyár-földibolha	BÁ
<i>Cryptocephalus bameuli</i> Duhaldeborde, 1999	BÁ, MT
<i>Cryptocephalus biguttatus</i> (Scopoli, 1763) – Kétpettyes zömökbogár	BÁ
<i>Cryptocephalus bilineatus</i> (Linnaeus, 1767)	BÁ, MT, KL
<i>Cryptocephalus bipunctatus</i> (Linnaeus, 1758)- Négypettyes zömökbogár	BÁ, MT, KL
<i>Cryptocephalus chrysopus</i> Gmelin, 1790	BÁ
<i>Cryptocephalus cordiger</i> (Linnaeus, 1758) – Szives zömökbogár	BÁ
<i>Cryptocephalus hypochaeridis transiens</i> Franz, 1949 – Kis fészkesbogár	BÁ, MT, BT, KL
<i>Cryptocephalus moraei</i> (Linnaeus, 1758) – Közönséges zömökbogár	BÁ, MT, BT
<i>Cryptocephalus nitidus</i> (Linnaeus, 1758)	BÁ
<i>Cryptocephalus octacosmus</i> Bedel, 1891 – Réti zömökbogár	MT, KL
<i>Cryptocephalus sericeus</i> (Linnaeus, 1758) – Nagy fészkesbogár	BÁ
<i>Cryptocephalus vittula</i> Suffrian, 1848	BÁ
<i>Derocrepis rufipes</i> (Linnaeus, 1761) – Pillangósbolha	BÁ
<i>Dibolia cryptocephala</i> (Koch, 1803)	BÁ
<i>Dibolia depressicula</i> Letzner, 1847	BÁ
<i>Dibolia rugulosa</i> Redtenbacher, 1848	BÁ
<i>Dibolia schillingi</i> (Letzner, 1847) – Sarkantyús zsálya-földibolha	BÁ
<i>Donacia bicolor</i> Zschach, 1788 – Nyílfű nádbogár	BT
<i>Entomoscelis adonidis</i> (Pallas, 1771) – Repce honvédbogár	BÁ
<i>Eumolpus asclepiadeus</i> (Pallas, 1773) – Tündöklő méreggyiloklevelész	BÁ
<i>Galeruca dahli</i> (Joannis, 1865)	BÁ
<i>Hispella atra</i> (Linnaeus, 1767) – Sünbogár	BÁ
<i>Hydrothassa marginella</i> (Linnaeus, 1758)	KL
<i>Labidostomis longimana</i> (Linnaeus, 1761) – Zöldnyakú zsákbogár	BÁ, MT, BT
<i>Lema cyanella</i> (Linnaeus, 1758) – Kék aszatbogár	KL
<i>Lochmaea crategi</i> (Forster, 1771)	BÁ
<i>Longitarsus aeneicollis</i> (Faldermann, 1837)	BÁ, BT
<i>Longitarsus anchusae</i> (Paykull, 1799)	BÁ
<i>Longitarsus atricillus</i> (Linnaeus, 1761)	BT
<i>Longitarsus brunneus</i> (Duftschmid, 1825)	BÁ, BT
<i>Longitarsus exoletus</i> (Linnaeus, 1758)	BÁ
<i>Longitarsus jacobaeae</i> (Waterhouse, 1858)	BÁ
<i>Longitarsus kutscherae</i> (Rye, 1872)	BT
<i>Longitarsus linnaei</i> (Duftschmid, 1825)	BÁ

<i>Longitarsus lycopi</i> (Foudras, 1860)	MT
<i>Longitarsus niger</i> (Koch, 1803)	BÁ
<i>Longitarsus tabidus</i> (Fabricius, 1775) – Ökőfarkkóró bolha	BÁ
<i>Luperus xanthopoda</i> (Schrank, 1781) – Sárgalábú szillevelész	BÁ
<i>Nero crepidodera ferruginea</i> (Scopoli, 1763) – Rozsdás bolhabogár	BÁ
<i>Oulema melanopus</i> (Linnaeus, 1758) – Veresnyakú árpabogár	BÁ, MT, KL
<i>Pachybrachis fimbriolatus</i> Suffrian, 1848	BÁ
<i>Phyllobrotica quadrimaculata</i> (Linnaeus, 1758)	BÁ
<i>Phyllotreta atra</i> (Fabricius, 1775) – Fekete káposztabolha	BÁ, MT, BT, KL
<i>Phyllotreta diademata</i> Foudras, 1859	MT
<i>Phyllotreta nigripes</i> (Fabricius, 1775) – Feketelábú földibolha	BT
<i>Phyllotreta undulata</i> Kutschera, 1860 – Csíkos káposztabolha	BÁ, MT, BT
<i>Phyllotreta vittata</i> (Fabricius, 1801) – Hullámsávos földibolha	BÁ
<i>Phyllotreta vittula</i> (Redtenbacher, 1849) – Kis káposztabolha	BÁ, BT
<i>Psylliodes chrysocephala</i> (Linnaeus, 1758) – Repcebolha	KL
<i>Psylliodes napi</i> (Fabricius, 1792)	KL
<i>Smaragdina affinis</i> (Illiger, 1794) – Tölgy-levélbogár	BÁ
<i>Smaragdina salicina</i> (Scopoli, 1763) – Kék zsáklevelész	BT, KL
<i>Smaragdina xanthaspis</i> (Germar, 1824) – Cser-levélbogár	BÁ
<i>Tituboea macropus</i> (Illiger, 1800) – Dárdahere-zsákhordóbogár	BÁ
BRUCHIDAE – Zsírszíkek	
<i>Euspermophagus sericeus</i> (Geoffroy, 1785) – Selymes magfürő	BÁ, BT
<i>Bruchus rufipes</i> Herbst, 1783 – Ószes rezedabogár	BÁ

Ritka és védett fajok

Agrilus sericans Kiesenwetter, 1857 (Buprestidae) – Sziki karcsúdíszbogár – Eurázsiai faj. A magyarországi alföldi szikeseken gyakori. A Bakony-hegységben nagyon ritka, eddig csak a Keszthelyi-hegységből (Gyenesdiás) volt ismert.

Aromia moschata (Linnaeus, 1758) (Cerambycidae) – Pézsmacincér – Palearktikus faj. Főként az ártéri füzesekben fejlődik. A Bakony-hegységben többfelé előfordul. A Balaton-felvidékről eddig csak veszprémi adata volt. Ritka, védett faj. Eszmei értéke: 2000.- Ft.

Calamobius filum (Rossi, 1790) (Cerambycidae) – Szalmacincér – Pontomediterrán faj. A Bakonyban a fűféléken található. A Balaton-felvidéken a leggyakoribb. Védett faj. Eszmei értéke: 2000.-Ft.

Theophilea subcylindricollis Hladil, 1988 (Cerambycidae) – Hengeres szalmacincér – Pontusi faj. A Bakony-hegységben a fűféléken szóránnyosan elterjedt, a Balaton-felvidéken gyakoribb. Védett faj. Eszmei értéke: 2000.- Ft

Tituboea macropus (Illiger, 1800) (Chrysomelidae) – Dárdahere-zsákhorogbogár – Palearktikus faj. A bakonyi lelőhelyei: Veszprém, Fehérvárcsurgó, Várpalota, Balatonfüred, Alsónyirág. A hatodik lelőhelyadata a fekete-hegyi. Védett faj. Eszmei értéke: 2000.- Ft.

Eumolpus asclepiadeus (Pallas, 1773) (Chrysomelidae) – Tündöklő méreggyiloklevelész – Palearktikus faj. A Bakonyban többfelé előfordul, főleg Fenyőfő környékén és a Keszthelyi-hegységben. A Balaton-felvidékről a Biodiverzitás Napon gyűjtötték az első példányt.

Entomoscelis adonis (Pallas, 1773) (Chrysomelidae) – Repce honvédbogár – Közép- és Dél-európai faj. Főleg a Balaton-felvidékről ismert (Aszófő, Révfülöp, Veszprém). A most gyűjtött példányok új lelőhelyet jelentenek.

Galeruca dahli (Joannis, 1865) (Chrysomelidae) – Közép- és Dél-európai, és Nyugat-Szibériai faj. A Dunántúl több pontjáról előkerült. A Bakony-hegység levélbogár-faunájában új faj.

Phyllobrotica quadrimaculata (Linnaeus, 1758) (Chrysomelidae) – Közép és Dél-európai faj. A Bakonyból két lelőhelye volt ismert (Badacsonytördemic és Hajmáspuszta). A Biodiverzitás Napon gyűjtött példányok harmadik lelőhelyet jelentenek.

Phyllotreta vittata (Fabricius, 1801) (Chrysomelidae) – Hullámsávos földibolha – Holarktikus faj. A bakonyi fajok közé WACHSMANN 1897-ből származó adata alapján került. A jelen kutatásokat megelőzően „A Bakony természeti képe” programban a Keszthelyi-hegységben: Rezi és a Balaton-felvidéken: Pécsely lelőhelyen gyűjtötték. A Biodiverzitás Napi gyűjtési adata a harmadik. Igen ritka faj.

Longitarsus kutscherae (Rye, 1872) (Chrysomelidae) – Közép-európai faj. KASZAB (1962) a *Longitarsus melanocephalus* De Geer változataként tárgyalja, azóta ez bizonyítottan más faj. Eddig csak az Őrségen gyűjtötték, a Bakony hegységből ez az első adata.

Dibolia cryptocephala (Koch, 1803) (Chrysomelidae) – Európai faj. Faunaterületünkön szórványos elterjedésű, ritka. A Bakonyból ismert lelőhelyei a következők: Alsónyirág, Gynesdiás, Nagyvázsony. A Fekete-hegy a negyedik lelőhelye.

Cassida inquinata Brullé, 1839 (Chrysomelidae) – Pontomediterrán faj. Magyarországon nagyon szórványosan található, ritka faj. A Bakonyból két 90-100 éves adatot ismerünk (Bakony és Pápa). Azóta Fenékpusztráról is előkerült. A Biodiverzitás Napon gyűjtött példányok a faj negyedik hazai előfordulási adata.

Köszönetnyilvánítás

A szerzők e helyen mondanak köszönetet Kovács Tibornak a Biodiverzitás Napok kitűnő megszervezéséért, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársainak a kutatások sikeres lebonyolításáért. Köszönet illeti dr. Hangay Györgyöt (Sydney, Ausztrália) a szakmai segítségéért és az angol nyelvű fordításokért.

Irodalom

- BARAUD, J. (1992): Coléoptérés Scarabaeoidea d'Europe. – In: Fauna de France. France et régions limitrophes, Lyon, 856 pp.
- BEUTEL, R.G., HAAS, F. (2000): Phylogenetic relationships of the suborders of Coleoptera (Insecta). – Cladistics **16**: 103-141.
- ENDRÖDI, S. (1956): Lemezecsápú bogarak – Lamellicornia. – Magyarország Állatvilága – Fauna Hungariae 12, Akadémiai Kiadó, Budapest, 188 pp.
- KASZAB, Z. (1955): Különböző csápú bogarak – Diversicornia I., Lágytestű bogarak – Malacodermata. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 144 pp.
- KASZAB, Z., (1956): Felemás lábfejízes bogarak, III. – Heteromera III. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 108 pp.
- KASZAB, Z., (1957): Felemás lábfejízes bogarak I. – Heteromera I. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 126 pp.
- KASZAB, Z., (1962): Levélbogarak – Chrysomelidae. – Akadémiai kiadó, Budapest, 416. pp.
- LAWRENCE, J.F., NEWTON, Jr. A.F. (1995): Families and subfamilies of Coleoptera (with selected genera, notes, references and data on family-group names) – in PAKALUK, J. et SLIPINSKI, S.A. (eds.): Biology, Phylogeny, and Classification of Coleoptera: Papers Celebrating the 80th Birthday of Roy A. Crowson. – Muzeum i Instytut Zoologii Pan, Warszawa, p. 779-1006.
- MEDVEGY, M. (1987): A Bakony cincerei. – A Bakony természettudományi kutatásának eredményei – Zirc **19**: 1-106
- MERKL, O., VIG, K. (2009): Bogarak a Pannon Régióban. – Szombathely, 496. pp.
- MÓCZÁR, L. (szerk.) (1969): Állathatározó I. – Tankönyvkiadó, Budapest, p. 361-533.
- MUSKOVITS, J., HEGYESSY, G. (2002): Magyarország díszbogarai. – Grafon Kiadó, Nagykovácsi, 404 pp.
- ROZNER, I. (1983): Adatok a Bakony hegység levélbogár faunájához I. (1968-1982) (Col. Chrysomelidae). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis, Zirc, **2**: 89-104.
- ROZNER, I. (1984): A Bakony hegység lemezecsápú bogárfaunájának alapvetése I. (Col. Trogidae et Scarabaeidae). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis, Zirc, **3**: 71-124.
- ROZNER, I. (1986): Adatok a Bakony hegység levélbogár faunájához II. (Col. Chrysomelidae) (1968-1984). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis, Zirc, **5**: 39-56.
- ROZNER, I. (1988): Adatok a Bakony hegység levélbogár-faunájához III. (Col. Chrysomelidae) (1968-1984). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis, Zirc, **7**: 49-70.
- ROZNER, I. (1990): Adatok a Bakony hegység levélbogár-faunájához IV. (Col. Chrysomelidae) (1968-1988). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis, Zirc, **9**: 35-70.